

Pivní historie Prahy sahá do středověku

► V roce 1348 v Praze fungovalo 36 pivovarů a jejich počet se zvyšoval
► Koncem 19. století jenom na Karlově náměstí vařilo šest výrobců

Sládek v dlouhé zástěře před sebou valí velký dřevěný sud. Je to motiv historické reklamní cedule patřící zaniklému Akciovému pivovaru v Nuslích u Prahy.

Zprohýbaný kus plechu visí v bazaru ve Vyšehradské ulici a připomíná slávu zaniklého pražského pivovaru. Jednoho z mnoha. Podobně vypovídají i dávné nápisy na domech v centru.

Ještě kolem roku 1870 totiž fungovalo v historických částech Prahy několik desítek pivovarských provozů, jen na Karlově náměstí

jich prý bylo šest. Po vzniku nových pivovarů na Smíchově, ve Velkých Popovicích, Libni či Nuslích jich však rychle ubývalo.

Stačí si zajít třeba do Náprstkova muzea na Betlémském náměstí. Než do něj vejдете průchodem, zjistíte při pohledu vzhůru, že tu kdysi býval pivovar a vinopalna U Halánků.

Ve Staročeských písničkách pivovarských je už dlouho napsáno: „České pivo pít, české děvce mít! Hoj, radosti takové mají jenom Čechové.“ Notovat si můžeme už

Zajímavosti

► **Rok 1571:** byl nedostatek obilí, v celém království bylo zakázáno vařit pivo.

► **Rok 1793:** experimenty s vylepšováním síly piva končily i tragicky. Po přidání semen blínu mnozí hosté onemocněli, jeden zemřel.

od pradávna třeba pivní zmínky o pivovaru na Strahově pocházejí z přelomu 13. a 14. století. Rok 1348 zas mají Češi spojen se vzni-

kem Karlovy univerzity. Je ale také zaznamenáno, že v tomto roce v Praze fungovalo 36 pivovarů. „V dalších osmdesáti letech se jejich počet zvýšil na 55,“ píše Josef Staněk v knize Blahoslavený sládek.

V dnešní době zůstal jediným velkovýrobcem tradičního českého nápoje v metropoli smíchovský pivovar. Malovýrobců ale přibývá. O tom se můžete dočíst na následujících stránkách.

JAN DAVID
jan.david@metro.cz

Co zaniklo

Staré Město

Pivo někdy musí uhnout vodě, jako v případě **Pivovaru U Křížovníků**. První zmínka se o něm dochovala z roku 1378 a kolem roku 1600 se zde vařilo 750 litrů piva týdně. Klášter začal ve druhé polovině 19. století jako první stáčet pivo do lahví se speciálním uzávěrem označeným červenou hvězdou – symbolem křížovníků. V roce 1904 byl ale pivovar zrušen a následně zbořen kvůli regulaci řeky.

Malá Strana

Vaření jen pro hosty, ale nikoliv piva. **Pivovar U svatého Tomáše** dávno zanikl a dnes je z objektu v Letenské ulici luxusní hotel za 1,7 miliardy korun, který otevřel před dvěma lety. Právo vařit pivo od roku 1352 přitom malostranským augustiniánům z kláštera sv. Tomáše udělil už Karel IV. Za vlády císaře Rudolfa II. se malostranský pivovar stal výsadním dodavatelem piva pro císařský dvůr.

Staré Město

Kdepak pro knížky. Pro pivo! Na místě dnešního Klementina stál na straně do Seminářské ulice **pivovar U anděla tepoucího**. Byl tedy doložen na přelomu 14. a 15. století. V roce 1564 dům pak koupil kovář Václav Lamprecht a zřídil zde kovárnu. Tu za 3170 kop prodala vdova Lamprechtová jezuitům, kteří dům zbourali, aby získali místo ke stavbě velkolepého objektu kláštera.

MAGICKÉ SETKÁNÍ

MAGICKOU MOČÍ VLÁDNE KAŽDÝ,
KDO SÍLU V SOBĚ ODHALÍ

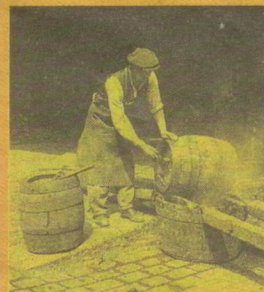
WWW.PIVO-MERLIN.CZ

plus

Co zaniklo

Praha-Nusle

Ruiny místo vůně chmelu. Dodnes jsou v Bělehradské ulici nepřehlédnutelné pozůstatky **Nuselského pivovaru**, který původně vzniknul zřejmě už v roce 1694. Specie litou bylo před válkou tmavé pivo Prelát, o jehož kvalitu se zasloužil sládek Josef Pára. Pivovar byl roku 1948 znárodněn vyhláškou ministryně výživy a o dvanáct let později přestal vařit úplně. Dodnes budovy chátrají.

Praha-Krč

Utopen v pivní konkurenci byl zámecký **pivovar Dolní Krč**, který je písemně zaznamenán od poloviny 18. století. Zřejmě však vznikl dříve. Byl založen u zámku a panství často měnilo majitele. V roce 1900 už pivovar živořil, primitivně řízený provoz totiž neměl vyhlídky na přežití v soutěži s blízkými pivovary v Horní Krči a Braníku. Uzavřen byl podle informací na www.pivovary.info v roce 1905.

Divá Bára teče do püllitru,

► Na co lákají současné minipivovary v Praze?
► Vypijete i Jeníka ze Suchdola či Eržíku z Třebonic

Pro pijáky tradičního českého piva jsou možná některé pražské „kousky“ divočinou. Faktem ale je, že výrobky pražských minipivovarů sbírají ocenění, ať už byste si třeba tmavou Eržíku dali, nebo ne.

Tento speciál ze Staňkova rukodělného pivovaru v Praze-Třebonicích je uvařen pouze z ječných sladů, chmelu a pivovarských kvasnic. „Vím, že genderově to není zrovna košer, ale výstižnější název pro tmavou sedmnáctku mne prostě nenapadl. Je to lehce machistické a já se za to hluboce stydím, ale zároveň jsem na Eržíku, šampionku, náležitě pyšný,“ stojí na webu výrobce. Právě Eržíka totiž

získala v roce 2009 Jarní cenu českých sládků na každoroční akci v Pivovarském dvoře Zvíkov, a to v kategorii Extra Speciál.

To, co pivovar uvaří, můžete nejčastěji ochutnat v místním Restaurantu Gustav, kde je u kempu pravidelně otevřeno každý den od května do září. Pak je nutné sledovat jejich web. Třeba minulou sobotu od 18 hodin čepovali třináctku Divou Báru, čtrnáctku Legionáře a jedenáctku světlý ležák.

Loni na jaře zabodoval na Zvíkově nuselský minipivovar. Tedy Sousedský pivovar Bašta, který sousedí se známou pivnicí U Bansethů a chlubit se nekuřáckým pro-

středím. Dvě první místa vyhrál v kategoriích polotmavý ležák a světlý ležák. Nejčastěji zde narazíte na dvacíti- a patnáctistupňová piva, tak jako v uplynulém týdnu. Pochvaly příznivců ale ukazují, že zde vaří i větší sílu. „Tak za tu sedmnáctku skládám sládkovi poklonu. Je to jedno z nejlepších piv,“ napsal na stránky pivovaru fanoušek s nepivní přezdívkou Blackwine.

Nově bude letos otevřen restaurační pivovar Marina Holešovice v bývalé přístavní budově v ulici V Přístavu. Ať už budete pivo chutnat kdekoli: Na zdraví.

JAN DAVID
jan.david@metro.cz

► První biopivo v Pivovarském domě loni v červnu

ČESKÉ PIVO
BEZ PASTERIZACE
Svijany
Soukromý pivovar
1564

www.pivovarsvijany.cz
www.facebook.com/svijany

Minipivovarníci chtějí podpořit pivní osvětu

Zástupci více než třiceti pivovárků a restauračních pivovarů se dohodli na založení Českomoravského svazu minipivovarů.

O minulém víkendu v Pivovarském domě v Praze zformulovali a schválili stanovy, promysleli strukturu vedení a domluvili se na svolání ustavující valné hromady.

Minipivovarů je nyní v celém Česku více než stovka, podle odborníků by trh „unesl“ ještě pár desítek podobných podniků navíc. Drobní pivovarníci ale stále naléhavěji cítí potřebu koordinace kroků na pod-

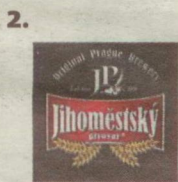
poru svých ekonomických i legislativních zájmů. Chtěli by také společně zajišťovat další vzdělávání sládků a usnadňovat vzájemnou výměnu jejich zkušeností. Protože minipivovary v ČR dnes zdaleka nevaří jenom český ležák, ale seznamují hosty s pivními styly z celého světa, měla by sdružující instituce pomáhat sládkům snadněji navazovat kontakty s kolegy v zahraničí. Dalším úkolem má být spolupráce s cestovními kancelářemi ve prospěch rozvoje stále populárnější „pivní turistiky“. ● ČTK

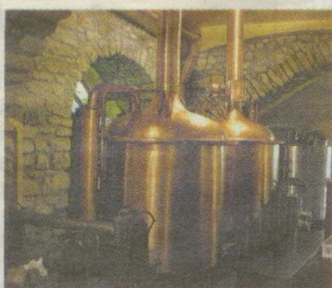
► Ivan Hojdar (vpravo) ze Šumavského pivovaru ve Vimperku

s ní třeba i Svatý Norbert

Jedenáctka minipivovarů

Kde hledat

Strahovské nádvoří 302/10
Praha 1-Strahov
www.klasterni-pivovar.cz

▶ **6. Český ležák, ovocná piva**
Pivovarský dům
Lipová 15 (vchod Ječná)
Praha 2-Nové Město
www.gastroinfo.cz/pivodum

▶ **7. Pub Premium a Märzen**
Pivovar U Bulovky
Bulovka 17/373
Praha 8-Libeň
www.pivovarubulovky.cz

▶ **8. Flekovský tmavý ležák 13%**
Pivovar U Fleků
Křemencova 11, Praha 1
www.ufleku.cz

▶ **9. X-33, Old Gott**
Pivovar U Medvídků
Na Perštýně 7
Praha 1-Staré Město
www.umedvidku.cz

▶ **10. Pražský most 12%**
Pivovar Pražský most U Valšů
Betlémská 5 (viz foto)
Praha 1-Staré Město
www.prazskymost.cz

▶ **11. Divá Bára, Eržika atd.**
Staňkův rukodělný
pivovárček
K Řeporyjům 4
Praha 5-Třebonice
www.pivovartrebonice.com

▶ **1. Suchdolský Jeník**
Výzkumný a výukový pivovar
České zemědělské univerzity
v Praze, Kamýcká 129
Praha 6-Suchbát
<http://pivovar.tf.czu.cz>

▶ **2. Jihoměstský**
Jihoměstský pivovar
Podjavorinské 1602/11
Praha 11-Chodov
www.jihomestskypivovar.cz

▶ **3. Kvasnicový ležák**
Novoměstský pivovar
Vodičkova 20
Praha 1-Nové Město
www.npivovar.cz

▶ **4. Ležák 12°, 15°, 17°**
Sousedský pivovar U Bansethů
Táborská 49
Praha 4-Nusle
www.ubansethu.cz

Svatý Norbert
Klášterní pivovar Strahov

Svařená Svestka

NEALKOHOLICKÁ
S hřebíčkem (3 ks) a celou skořicí
svaříme 0,5 l Svestky a přidáme
3 kostky cukru. Poté podáváme.
Dle chuti můžeme přisladit.

ALKOHOLICKÁ
Přidejte panáka dle vlastního
výběru (vodka, rum, slivovice, ...).

BERNARD Pivo

ZAHŘEJE VÁS VAŘÍČÍ, S CUKREM, HŘEBÍČKEM A SKOŘICÍ.
K dostání na řetězcích: Globus, HyperAlbi, Interspar, Kaufland, Mladá

éf. Přes pivo

Pavel Borowiec

CTK

Pivní časopis má zalepit díru na trhu

Pavel Borowiec je vydavatelem a šéfredaktorem nového časopisu Pivo, Bier & Ale. Specializovaný měsíčník měl křest tuto středu v Praze a podle něj by měl zalepit „pivní díru“ na časopiseckém trhu. Snímek je z roku 2007, kdy se v pražském Pivovarském domě příznivci symbolicky loučili se zesnulým znalcem a propagátorem dobrého piva, britským publicistou Michaellem Jacksonem.

Ochutnáváme Svijany

Na stůl se dostaly tři vzorky: aristokraté Kníže, Baron a Kněžna

Otvírák zařadoval, tady jsou naše dojmy.

1. Svijanský Kníže 13% je světlé speciální pivo bez pasterizace s obsahem alkoholu 5,6 procenta. Má světlou barvu, přitažlivou nasládlou vůni a plnou chuť s příjemným silným řízem.
2. Svijanský Baron 15% je světlé speciální pivo bez pasterizace s obsahem alkoholu 6,5 procenta. Je světlé barvy s výraznou pěnou, má těžší hutnou chuť s jemnějším řízem.
3. Svijanská Kněžna 13% je tmavé speciální pivo bez

Historie

První zpráva o Svijanech je z roku 1345, kdy obec patřila cisterciáckému klášteru v Mnichově Hradišti. Roku 1565 získal ves Jaroslav z Var-temberka, který zde vystavěl tvrz. Již o rok dříve je tu uváděn pivovar.

pasterizace s obsahem alkoholu 5,2 procenta. Karamelově tmavé pivo má temnou chuť s velmi příjemným řízem. ● DAV, HOP

Vyrovnáno v řadě, které je na řadě?

METRO

Lachouta si uvaří v novém

Studenti a pedagogové nyní mají pro výukové a vědecké účely k dispozici minipivovar s kapacitou 120 litrů. Vysoká škola chemicko-technologická totiž tento týden spustila provoz ve svém modernizovaném školním pivovaru v pražských Dejvicích, kde vaří školní pivo Lachout. „Studenti fakulty se budou v reálném prostředí

učit o procesech a technologiích při výrobě,“ řekla Petra Karnetová z VŠCHT.

„Rozšířili jsme stávající pivovar o dvě varny,“ podotkla s tím, že celé zařízení včetně potrubních rozvodů je vyrobeno z nerezové oceli. Při rekonstrukci však zůstalo zachováno i původní zařízení kopírující tradiční technologii. „Oba pivovary

budeme používat v rámci výuky. Zatímco v původním pivovárku studenti mohou přehledně sledovat v jednotlivých nádobách postupné fáze výroby piva, nové technologické zařízení je zase miniaturovou dnešních pivovarů,“ dodal děkan potravinářské fakulty Karel Melzoch. Pivo Lachout je prý lahodné chuti. ● ČTK

Akademie naučí, jak se postarat

Správně pečovat o pivo se mohou naučit účastníci Akademie gastronomických umění, jejíž první seminář se konal v úterý v pivovaru Velké Březno.

Různé výcepní technologie i techniky servírování se ale v únoru představí také v pivovaru Krušovice a Starobrnno. „Posluchačům to má pomoci naučit se rozpoznávat cizí chutě v pivu. Součástí programu bude soutěž v čepování,“ uvedla Ludmila Čechová z pořádající společnosti Heineken. Cílem projektu je podle organizátorů snaha o zvyšování kvality české gastronomie. Organizátoři chtějí také zájemcům o účast nabídnout užitečné informace z oboru a hostinským a provozovatelům restaurací pomoci ke zdokonalování jejich servisu. Prvního semestru akademie se může zúčastnit majitel či provozní restauračního zařízení, ale také obsluha či štamgast. „Účast věrného hosta znamená, že mezi ostatními hosty požívá jisté autority a může ovlivňovat jejich názor,“ říká obchodní sládek Svatopluk Vrzala. ● ČTK

Mešťanský pivovar Havlíčkův Brod a.s.
Dobrovského 2027, 580 01 Havlíčkův Brod
tel.: 589 495 111 www.hbrebel.cz

Rebel Černý

Vítěz soutěže České pivo roku.

Tmavý těžký s karamelově nasládlou chutí, jemnou hořkostí a rubínovou barvou. České pivo, které vaříme tradiční technologií, kvasí v otevřených spilkách a zraje při nízké teplotě v ležáckých sklepích. Toto pivo je pravidelně oceňováno na nejprestižnějších degustačních soutěžích, včetně prvního místa v soutěži o České pivo roku, a to opakovaně jak v roce 2008, tak 2009.

Založeno 1872

PRIMATOR

PIVOVAR NÁCHOD

V letošních degustačních soutěžích bodoval Pivovar Nachod. Nejcenějším oceněním uplynulého roku bylo vítězství na mezinárodní degustační soutěži WORLD BEER AWARDS 2010 v Londýně, kde „Nejlepší pivo na světě“ v kategorii Ležák byl zvolen světlý ležák PRIMATOR Premium. V tuzemsku pak nejvíce potěšilo získání ZLATÉ PIVNÍ PEČETI pro novinku PRIMATOR Ležák 11% v degustační soutěži v Táboře.

... Žít v každém doušku | www.hbrebel.cz